

Stor-Elvdal kommune

Plan og næring

Landbruk- og matdepartementet

Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2008/216-3Y	Doknr.:
Mottatt: 13 APR 2008 ASR/SEB	
Sakslen.: 1 AA	Arkiv: 479
Kopier:	Avskrift:

Vår ref: 2008/220-2911/2008

Deres ref:

Arkiv: V00

Saksbehandler: Lars Kveberg

Direkte telefon: 62 46 24 35

Telefaks avd:

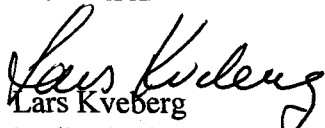
Dato: 14.04.2008

Forslag til endringer i odels-, konsesjons- og jordloven - høringsvar fra Stor-Elvdal kommune.

Vedlagt er høringsuttalelse fra Stor-Elvdal kommune vedrørende forslag til endringer i odels-, konsesjons og jordloven..

Uttalelsen ble vedtatt i kommunestyret den 09.04.08.

Med hilsen

Lars Kveberg
jordbrukssjef

Oversikt over mottakere:

Landbruk- og matdepartementet Postboks 8007 Dep. 0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref:

2008/220-2908/2008

Saksbeh:

Lars Kveberg, 62 46 24 35

Arkivkode:

V00/&13

Dato:

14.04.2008

Høringssvar fra Stor-Elvdal kommune om endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

Vedtatt i kommunestyret i møtet 09.04.08, sak 08/14

Det vises til Landbruks- og matdepartementets høringsbrev av 05.02.08 med forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven. Stor-Elvdal kommune avgir følgende høringssvar:

Generelt

Stor-Elvdal kommune ser det som positivt at departementet søker å forenkle dagens bestemmelser i odels- og konsesjonsloven. Behov for bedre forutsigbarhet mht boplikt eller ikke for de som erverver er etter vår oppfatning klart tilstede.

Stor-Elvdal kommune har en relativt stor spredning hva angår omfang av jord- og skogeiendommer. Samtidig er kommunen preget av en nedgang i antall produksjonsenheter, samt en generell nedgang i befolkningsantall. En har ikke klart å få en tilfredsstillende nøyaktig oversikt over hvor mange eiendommer som med forslag til nye arealgrenser vil kunne bli konsesjonsfrie. I kommunen er det likevel om lag 270 eiendommer på opp til 100 dekar som er berørt av dagens lovgivning. I underkant av 100 av disse er eid av utenbygdsboende. Endringer i grenser for boplikt kan dermed få store konsekvenser for bosettingen i kommunen.

Kommunen har merket seg at de endringer som forslås anses å være justeringer i forhold til dagens grenser i odels- og konsesjonsloven. Som en kommune med et klart behov for å opprettholde og helst styrke bosettingen vil det derfor være avgjørende hvordan bopliktbestemmelsene blir fremover.

Arealgrenser

Overordnet er kommunen enig i at arealgrensene samordnes i odels og konsesjonsloven. Det vil i stor grad medvirke til et enklere utgangspunkt både for erverver og forvaltning. Forslaget om å fjerne det skjønnsrommet som i dag ligger i odelsloven §§ 1 og 2 er etter vår oppfatning ikke entydig positivt, men tatt i betraktning at disse i stor grad har vært prosessdrivende, vil fordelene ved dette oppveie evt. negative effekter. Departementets utgangspunkt om kun en justering av arealgrensene, samt klargjøring av hvilke typer areal som ligger til grunn for avgrensningen bidrar i stor grad også til dempe eventuelle negative utslag av å fjerne skjønnsrommet. Stor-Elvdal kommune mener derfor at forslaget til samordning av grensen i odels- og konsesjonsloven på 25 dekar dyrket mark er tilfredsstillende. En støtter også forslaget til forenkling og tydeliggjøring av arealkategoriene i bestemmelsene.

Imidlertid stiller vi oss tvilende til om en oppnår ønsket effekt av forutsigbarhet ved forslaget om to ulike arealgrenser ved totalareal for konsesjonsplikt (fremføring av dagens grense), boplikt ved bebygd skogeiendom (350 dekar) og krav til odlingsjord (350 dekar produktiv skog). Gjennom å opprette nye arealgrenser i et forsøk på samordning oppnås etter vår oppfatning ikke den ryddighet og forutsigbarhet som det formålet med endringsforslagene

beskriver. Stor-Elvdal kommune mener det vil være formålstjenlig å bruke 100 dekar som grense i alle de tre nevnte bestemmelser.

Boplikt

Stor-Elvdal kommune har vedtatt egne retningslinjer om behandling av bopliktssaker. Der heter det bl.a. at "...boplikten skal overholdes strengt" og at "Det er ønskelig at så mange landbrukseiendommer som mulig skal være fast bebodde." Departementets forslag til endringer i bopliktbestemmelsene gir etter kommunens oppfatning i stor grad bedre muligheter for å oppfylle kommunens egen tolkning av dagens regler. Forslaget om at den som ikke vil eller kan oppfylle boplikten må søke konsesjon støttes. Kommunen er enig i departementets vurderinger om at dette fører til en forenkling i reglene uten at erververs mulighet til å få sin sak vurdert blir redusert. Likeens oppfatter vi det som positivt at 50 % - regelen fjernes gjennom at boplikten bare kan oppfylles ved at eieren registreres i folkeregisteret som bosatt på eiendommen. Dette vil føre til en tydeligere grenseoppgang og en enklere forvaltning når det gjelder overholdelse av boplikt.

Departementet foreslår å flytte bestemmelsene om boplikt etter odelsloven til konsesjonsloven. Stor-Elvdal kommune vil vise til den drøftingen odelslovutvalget foretok om et slikt forslag, og at utvalget var delt på midten i dette spørsmålet. Det er således tungtveiende grunner for å beholde en bopliktbestemmelse i odelsloven. Kommunen vil i denne forbindelse også bemerke at de samlede endringsforslag departementet kommer med, herunder forslaget om flytting av bopliktbestemmelsene fra odelslov til konsesjonslov, har innvirkning på selve grunnlaget i odelsloven. Samtidig ser vi nødvendigheten av at en forenkling av lovverket til gunst for både erververe og samfunn ikke vil kunne favne alle hensyn fullt ut. Kommunen vil derfor under tvil støtte at en flytter bopliktbestemmelsen ut av odelsloven og endrer odelsloven §§28 og 51 slik som foreslått.

Når det gjelder spørsmålet om bopliktbestemmelser ved odelsløsning, ser kommunen nødvendigheten av å ha bestemmelser som ikke virker urimelige, men som likevel ivaretar alvorlighetsgraden ved en løsning. Dagens bestemmelse om 10 års driveplikt er etter vår oppfatning i tråd med dette, og forslaget om endring til 5 år støttes ikke.

Kommunens synspunkter på departementets drøfting av boplikt på utmarkeiendommer m.m.

Departementet ber om synspunkter på:

- om det bør innføres boplikt i kommunen eller på eiendommen ved erverv av ubebygd skogeiendom (ved overdragelse til nær slekt eller odelsberettiget), og evt. en nedre arealgrense når boplikt bør oppstå på slike eiendommer.
- om det bør innføres boplikt i kommunen eller på eiendommen ved erverv av rene utmarkseiendommer uten produktive arealer, hva enten de er bebygd eller ikke. Alternativt om slik plikt kan innføres i form av lokal forskrift for den enkelte kommune. Det etterspørres også hjelp til å kartlegge hvor mange rene utmarkseiendommer uten produktive arealer over 5000 dekar som finnes.

I Stor-Elvdal kommune er det 1 ren utmarkseiendom (ubebygd) uten produktiv skog på over 5000 dekar. For ubebygde skogeiendommer over 5000 dekar er antallet 6, hvorav to er eid av henholdsvis stat og selskap.

Spørsmålet om det skal innføres boplikt på ubebygde skogeiendommer og rene utmarkseiendommer av en viss størrelse må nødvendigvis sees i sammenheng med de vurderinger som er gjort for boplikt for øvrig i departementets forslag.

Forskjellen mellom dagens arealgrenser i odels- og konsesjonsloven og forslaget fra departementet om nye grenser er relativt sett liten. Som høringsnotatet beskriver, dreier det seg mer om en justering enn en full gjennomgang av arealgrensespørsmålet. Overordnet argument er at boplikten bør knyttes til eiendommer som har en viss landbruksfunksjon og som derigjennom antas å falle inn under hensynet til en generell ivaretagelse av landbruksressursene. Videre at boplikt begrunnes ut fra et generelt ønske på hensynet til

kulturlandskapet og på hensynet til bosettingen, særlig i sårbare strøk. Det betyr at det ressursgrunnlaget disse eiendommene representerer er vurdert til å være tilstrekkelig til å utløse boplikt.

Slik sett vil det være en logisk konsekvens at det oppstår boplikt også på ubebygde skogseiendommer og rene utmarkseiendommer, bebygd eller ikke, når de er av et visst omfang. Mange av disse eiendommene har helt klart betydning for bosetting og kulturlandskap, og har muligheter til utnytting som kan gi utbytte på lik linje med boplikts- og konsesjonsbelagte eiendommer for øvrig. En ser det derfor som naturlig at det på et visst nivå bør kunne utløse boplikt ved erverv.

Når det gjelder hvilke arealgrenser som skal utløse boplikt, bør en altså se det i sammenheng med ressursvurderingen som er lagt til grunn både for eksisterende og foreslåtte arealgrenser i odels- og konsesjonsloven. Samtidig må slike grenser fastsettes ut fra et rimelighetshensyn, både med tanke på allmennhetens oppfatning og spennet i slike eiendommers avkastingsmuligheter. Stor-Elvdal kommune antar at det nivået departementet forespeiler som grenser dekker disse hensyn.

Det er kommunens oppfatning at boplikten på disse typer eiendom bør kunne oppfylles dersom man er bosatt i kommunen. Det vesentligste er at man gjennom lovverket kan bidra til å styrke muligheten for lokalt eierskap.

Stor-Elvdal kommune mener det er nødvendig å forankre boplikt på slike eiendommer i nasjonalt lovverk.

Driveplikt

Kommunen tror ikke forslaget til at driveplikten skal være varig vil gi den effekt som ønskes oppnådd. Praksis viser at driveplikten overholdes godt, og at muligheten for å oppfylle bestemmelsen gjennom bortleie fungerer godt. Med utgangspunkt i ønsket om å holde jordbruksarealene i hevd ser en derfor ikke behov for endringer. Slik vi oppfatter det vil ikke departementets forslag endre muligheten for oppfyllelse av driveplikten gjennom bortleie. Departementets vurderinger med hensyn til fritaksbestemmelsen vil etter vår oppfatning ikke endre praksis. Videre vil det å gjøre driveplikten varig vil etter vår oppfatning ikke føre til at departementets mål om at "den som driver jorda skal og eie den" oppfylles raskere. Vi mener derfor at drivepliktsbestemmelsen skal være slik den er i dag med hensyn til tidsavgrensning.

Å flytte drivepliktsbestemmelsen til jordloven anses imidlertid som et riktig forslag.